

Χώρος περιπάτου και αναψυχής η πλατεία Μαβίλη της Θεσσαλονίκης

Τις μελέτες του έργου ολοκλήρωσε ο κεντρικός δήμος

Σε έναν χώρο περιπάτου και αναψυχής, όπου η κίνηση των οχημάτων θα είναι ήπια, σχεδιάζεται να αναδειχθεί η πλατεία Μαβίλη, η οποία βρίσκεται στην περιοχή της δεύτερης δημοτικής κοινότητας, στο δυτικό άκρο του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης.

ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΖΟΥΚΑ

Η διεύθυνση Αρχιτεκτονικών Μελετών και Αστικού Σχεδιασμού του δήμου Θεσσαλονίκης μόλις έχει ολοκληρώσει τη μελέτη εφαρμογής του έργου, ώστε η ανάπλαση της πλατείας Μαβίλη, η οποία θα περιλαμβάνει στοιχεία βιοκλιματικού σχεδιασμού, να τεθεί σε τροχιά υλοποίησης. Η μελέτη του δήμου έχει στηριχθεί εν πολλοίς στην πρόταση της Ασημίνας Χατζημανώλη, της Αλεξάνδρας Μαραντίδου και του Γιώργου-Πέτρου Λαζαρίδη, η οποία έχει βραβευτεί στο πλαίσιο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ιδεών «ΘεσσαλονίκηΧ4». Ο συγκεκριμένος διαγωνισμός είχε προχωρήσει σε συνεργασία με το φορέα «Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων και Αναπλάσεις Α.Ε.» και αφορούσε την αξιοποίηση ως συνδεδεμένου κρίκου του «σταυρού» που σχηματίζουν οι δρόμοι μεταξύ τεσσάρων τυπικών οικοδομικών τετραγώνων σε υποβαθμισμένες γειτονιές της πόλης. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού αυτού εξάλλου είχαν αναζητηθεί προτάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν θετικά το μικροκλίμα κάθε περιοχής και την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Σε αρμονία με τους Δώδεκα Αποστόλους

Σύμφωνα με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος Θανάση Παππά η αξιοποίηση θεμελιωδών στοιχείων της πρότασης που βραβεύτηκε στο πλαίσιο του διαγωνισμού «ΘεσσαλονίκηΧ4» αποτέλεσε ένα από τα ζητούμενα για το δήμο Θεσσαλονίκης.

Παράλληλα, όπως σημείωσε ο κ. Παππάς, δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στο συνδυασμό των στοιχείων αυτών με τα νέα χαρακτηριστικά διαμόρφωσης που έχει αποκτήσει ο αστικός χώρος της ευρύτερης περιοχής μετά και την ανάπλαση του μνημειακού άξονα των Δώδεκα Αποστόλων, που ολοκληρώθηκε τα τελευταία χρόνια από το δήμο Θεσσαλονίκης.

«Οι δύο γειτονικές περιοχές πρέπει να διαφοροποιούνται πολύ διακριτικά και να συνδυάζονται αρμονικά, για να διατηρείται η αίσθηση της συνέχειας τόσο ως προς τα υλικά που χρησιμοποιούνται όσο και ως προς τη χωροθέτηση των λειτουργιών του κοινόχρηστου χώρου (π.χ. πεζοδρόμια, θέσεις στάθμευσης)», τονίζεται και στην τεχνική έκθεση που συνοδεύει την αρχιτεκτονική μελέτη της διεύθυνσης Αρχιτεκτονικών Μελετών και Αστικού Σχεδιασμού.

Σε έκταση 6,5 στρεμμάτων

Σύμφωνα με τον αντιδήμαρχο Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος η υπό ανάπλαση περιοχή καλύπτει μία έκταση περίπου 6,5 στρεμμάτων. Περιλαμβάνει την πλατεία Μαβίλη, τις διασταυρούμενες οδούς Μαβίλη, Κωστή Παλαμά και Γλάδστωνος, καθώς και την οδό Φειδίου και τμήμα της οδού Ζεφύρων. Σύμφωνα με τη διεύθυνση Αρχιτεκτονικών Μελετών και Αστικού Σχεδιασμού του δήμου Θεσσαλονίκης οι στόχοι που τέθηκαν στο πλαίσιο της μελέτης για τη βιοκλιματική αναβάθμιση της πλατείας Μαβίλη κινούνται σε πέντε βασικούς άξονες:

1. Στην ανάγκη αρμονικής σύνδεσης με την ανάπλαση των Δώδεκα Αποστόλων, ώστε να μη διασπαστεί η εικόνα συνοχής της ευρύτερης περιοχής.
2. Στην αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής, όπως και της

Η μελέτη του δήμου έχει στηριχθεί εν πολλοίς στην πρόταση της Ασημίνας Χατζημανώλη, της Αλεξάνδρας Μαραντίδου και του Γιώργου-Πέτρου Λαζαρίδη, η οποία έχει βραβευτεί στο πλαίσιο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ιδεών «ΘεσσαλονίκηΧ4».

ποιότητας ζωής των πολιτών με τον εκσυγχρονισμό των κοινόχρηστων χώρων και τη βελτίωση της λειτουργικότητάς τους.

3. Στην επιβολή ελεγχόμενης στάθμευσης, ώστε η πλατεία και τα πεζοδρόμια να αποδοθούν στους πεζούς.
4. Στην ενίσχυση του αστικού πρασίνου.
5. Στη δημιουργία χώρων συγκέντρωσης και ξεκούρασης για τους κατοίκους της γειτονιάς.

Δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του δήμου Θεσσαλονίκης οι διασταυρούμενες οδοί Μαβίλη-Παλαμά-Γλάδστωνος και Φειδίου-Ζεφύρων πρόκειται να ανασχεδιαστούν ως δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας. Η διέλευση των οχημάτων δεν θα απαγορεύεται καθολικά, αλλά η κίνησή τους θα είναι σε κάθε περίπτωση ήπια. Η λωρίδα στην οποία θα επιτρέπεται η κίνηση των οχημάτων θα έχει πλάτος 3,5 μέτρα. Όπως υπογραμμίζεται στη μελέτη εφαρμογής του έργου, η πρόταση ακολουθεί τον «οφιοειδή» τύπο κίνησης των οχημάτων, ώστε με τις καμπυλότροπες που θα υπάρχουν να αποφεύγονται οι μεγάλες ταχύτητες. Για τον ίδιο σκοπό εξάλλου προβλέπονται διαπλατύνσεις των πεζοδρομίων στην αρχή της Μαβίλη, όπως και στη Γλάδστωνος από το ύψος της Ολύμπου.

Ελεγχόμενη στάθμευση

Η στάθμευση στους κοινόχρηστους χώρους της υπό ανάπλαση περιοχής θα είναι ελεγχόμενη, καθώς συνολικά προβλέπονται 28 θέσεις. Οι 58 ελεύθερες θέσεις στάθμευσης που καταργούνται σύμφωνα με τους μελετητές του έργου μπορούν να καλυφθούν από τους ιδιωτικούς σταθμούς οχημάτων που λειτουργούν στην περιοχή.

Μεταξύ των άλλων στην οδό Μαβίλη δημιουργούνται δύο θέσεις αυτοκινήτων και ισάριθμες θέσεις φορτοεκφόρτωσης, στην οδό Γλάδστωνος τρεις θέσεις αυτοκινήτων και στην Κωστή Παλαμά επτά θέσεις αυτοκινήτων. Αντίθετα στις διασταυρούμενες οδούς Φειδίου - Ζεφύρων η στάθμευση καταργείται, καθώς ο δρόμος αυτός ανήκει στη διαδρομή που ενώνει την πλατεία Μαβίλη με το Πασά Χαμάρ και τους Δώδεκα Αποστόλους. Στο πλαίσιο της μελέτης του έργου προβλέπονται σειρά παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες.

Σιντριβάνι και υδάτινες επιφάνειες

Όπως προβλέπεται από τη μελέτη του δήμου Θεσσαλονίκης, η ανάπλαση της πλατείας Μαβίλη θα στηριχθεί στις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής. Σε αυτό το πλαίσιο προτείνεται μεταξύ άλλων η ισχυρή παρουσία του υγρού στοιχείου ιδιαίτερα στα τμήματα του χώρου που είναι θερμότερα.

Με σκοπό το φυσικό δροσισμό της πλατείας κατά τους θερινούς μήνες, οι μελετητές προτείνουν τη διαμόρφωση υδάτινων επιφανειών στο δυτικό τμήμα της. Συγκεκριμένα προβλέπεται η κατασκευή ενός σιντριβανιού, το οποίο θα αποτελείται από τρεις σειρές με πίδακες νερού.

Παράλληλα προβλέπεται η βελτίωση του δημοτικού φωτισμού με τη χρήση φωτιστικών εξοικονόμησης ενέργειας. Στην περιοχή έχει σχεδιαστεί να χρησιμοποιηθούν δύο τύποι φωτιστικών σωμάτων. Σύμφωνα με τη μελέτη του έργου αυτά που θα χρησιμοποιηθούν για το φωτισμό των δρόμων της περιοχής θα είναι όμοια με τα φωτιστικά που τοποθετήθηκαν πρόσφατα στην περιοχή των Δώδεκα Αποστόλων, ενώ για την πλατεία Μαβίλη θα προτιμηθεί ένας φωτισμός περισσότερο διακριτικός.

Ενισχύεται το αστικό πράσινο

Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής προβλέπεται και σημαντική ενίσχυση του αστικού πρασίνου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με όσα περιγράφονται στη μελέτη που έχει στα χέρια του ο δήμος Θεσσαλονίκης, η ευρύτερη περιοχή της πλατείας Μαβίλη πρόκειται να εμπλουτιστεί με 68 δένδρα, 1.134 θαμνώδη και 213 πολυετή ποώδη φυτά.

Στο χώρο της πλατείας θα φυτευτούν έντεκα νέα αναπτυσσόμενα δένδρα -αειθαλή αλλά και φυλλοβόλα- ώστε, όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι μελετητές, «να δημιουργείται μία εναλλαγή χρωμάτων ανάλογα με τα στάδια της ανθοφορίας και του φυλλώματός τους». Στα παρτέρια θα φυτευτούν 491 πολυετείς θάμνοι. Σε ό,τι αφορά τις οδούς Μαβίλη, Γλάδστωνος, Κωστή Παλαμά, Ζεφύρων και Φειδίου προβλέπεται να δημιουργηθούν νέες δενδροστοιχίες με φυλλοβόλα δένδρα.

«ΘεσσαλονίκηΧ4»

Η μελέτη εφαρμογής στην οποία κατέληξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου Θεσσαλονίκης ενσωματώνει θεμελιώδεις προβλέψεις της πρότασης για τον ανασχεδιασμό της πλατείας Μαβίλη, που είχε βραβευτεί στο πλαίσιο του διαγωνισμού «ΘεσσαλονίκηΧ4». Ωστόσο υπάρχουν και ορισμένες επιμέρους προβλέψεις, οι οποίες εν τέλει δεν ενσωματώθηκαν στην τελική μελέτη του δήμου. Ενδεικτικά οι Ασημίνα Χατζημανώλη, Αλεξάνδρα Μαραντίδου και Γιώργος-Πέτρος Λαζαρίδης είχαν προτείνει την κατασκευή μικρών κτιρίων σε αδόμητους χώρους της περιοχής με τη χρήση μηχανικών συστημάτων στάθμευσης. Τέτοιοι χώροι είχε προταθεί να διαμορφωθούν στη διασταύρωση των οδών Μαβίλη και Πηνησιού, στην οδό Βερναρδάκη και στη Ζεφύρων. Ακόμη είχαν προταθεί η χωροθέτηση μικρών λαχανόκηπων στο τμήμα βόρεια της πλατείας, καθώς και η δημιουργία ενός υπαίθριου κινηματογράφου. Όπως είχαν επισημάνει οι μελετητές που βραβεύτηκαν στο πλαίσιο του διαγωνισμού «ΘεσσαλονίκηΧ4», παρότι οι περισσότερες οικοδομές θεωρούνται αρχιτεκτονικά αδιάφορες, στην περιοχή υπάρχουν και ορισμένα εξαιρετικά ενδιαφέροντα αστικά κτίρια των αρχών του προηγούμενου αιώνα και του μεσοπολέμου, καθώς και καπναποθήκες των αρχών του 20ού αιώνα, με κυρίαρχη την καπναποθήκη Φέσσα. Σε άμεση γειτνίαση με τη συγκεκριμένη περιοχή βρίσκονται εξάλλου και ορισμένα σημαντικά μνημεία, όπως τμήμα των δυτικών τειχών της πόλης ή τα λουτρά Φοίνεξ.